

WPROWADZENIE

Opracowanie zawiera 27 artykułów, których tematyka dotyczy doskonalenia działalności organizacji, w szczególności w aspektach: zarządzania innowacjami i rozwojem nowych produktów, zarządzania projektami, wspomagania decyzji w naukach o zarządzaniu i w ekonomii; technologii informatycznych wspomagających podejmowanie decyzji i kształtowanie strategii; modeli i metod ilościowych wspomagających podejmowanie decyzji i kształtowanie strategii; ekonomicznych i informatycznych uwarunkowań innowacyjności w inteligentnych specjalizacjach.

Artur Biskupek i Seweryn Spałek zauważają, że w zarządzaniu projektami kierownik projektu odpowiedzialny jest za: planowanie, realizację i zamykanie projektu oraz osiągnięcie założonych celów projektu. W artykule przedstawiono znaczenie kierownika projektu w zarządzaniu przedsięwzięciem oraz określono wpływ atrybutów i kwalifikacji kierownika na sukces projektu. Emil Bukłaha stwierdza natomiast, że jedną z metod zarządzania projektami może być controlling, prezentując wyniki autorskich badań z zakresu operatywnego controllingu projektów. Praca obejmuje również tematykę innowacyjności, jako istotny czynnik uzyskania przewagi konkurencyjnej. Danuta Sz wajca prezentuje walory metodyczne macierzy aspiracji innowacyjnych przy optymalizacji portfela innowacji w przedsiębiorstwie. Z osiągnięciem przewagi konkurencyjnej związana jest również umiejętność podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych, w tym podnoszenie kompetencji pracowników i właścicieli zakładów. Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz w swoim artykule przedstawia funkcjonowanie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności zakładów rzemieślniczych z koncentracją na wykorzystaniu Krajowego Funduszu Szkoleniowego do podnoszenia kompetencji rzemieślników i właścicieli, będących również rzemieślnikami. Na osiągnięcie przewagi konkurencyjnej poprzez właściwe podejście do zachodzących zmian w otoczeniu wskazują również Marcin Gołembski i Grzegorz Wojtkowiak. Podjęli oni rozważania na temat znaczenia zarządzania ryzykiem w realizacji funkcji personalnej w przedsiębiorstwie i zaprezentowali wyniki badań, których celem była identyfikacja i analiza praktyki stosowania mierników kadrowych oraz ich wagę w projektowaniu i realizacji funkcji personalnej. Przewaga konkurencyjna budowana jest również przez efektywną pracę zespołów ludzkich. Katarzyna Tworek oraz Janusz Martan dokonali analizy badań różnorodności zespołów ludzkich i zaproponowali własną systematykę wymiarów opisujących różnorodność. Natomiast Milena Gojny-Zbierowska

podjęła tematykę zarządzania zasobami ludzkimi i ich związek z wysoko efektywnymi systemami pracy (HPWS), które mogą być kluczowym czynnikiem decydującym o wzroście organizacji i jej efektywności.

W wyniku globalizacji biznesu i rosnącej konkurencji podjęte zostały również rozważania dotyczące wykorzystania najnowszych systemów i technologii informacyjnych. Monika Kozerska wskazuje na bardzo ważną rolę, jaką pełni informacja i jej nośniki w zarządzaniu firmą, zarówno teraz, jak też w przyszłości. Katarzyna Tworek, Katarzyna Walecka-Jankowska oraz Janusz Martan wskazują na czynniki istotnie wpływające na innowacyjność organizacji przez technologie informacyjne i zarządzanie wiedzą. Omówiono również systemy informacyjne (SI) jako jedne z kluczowych czynników budowania przewagi konkurencyjnej każdej organizacji. Katarzyna Tworek skoncentrowała się na niezawodności SI. Na podstawie analizy literatury oraz badań własnych przedstawiono cztery obszary związane z niezawodnością SI, na których podstawie można zaproponować model niezawodności uwzględniający zależności między nimi. Dodatkowo Izabela Sztangret omawia kwestię zrównoważonego rozwoju z ekorozwojem i zasadami koncepcji dobra społecznego w przedsiębiorstwach sektora IT.

Jedną ze strategii prowadzenia działalności gospodarczej jest kreowanie wartości. Przedsiębiorstwa poszukują różnych koncepcji i metod, które temu służą. Tomasz Nitkiewicz, Dorota Jelonek oraz Lilla Knop zaproponowali teorię zbiorów przybliżonych do indukcji reguł decyzyjnych warunkujących zastosowanie ekologicznej oceny cyklu życia w zidentyfikowanych modelach biznesowych MŚP.

W pracy zwrócono również uwagę na problem gospodarowania odpadami przemysłowymi z punktu widzenia ochrony środowiska. Magdalena Kokowska-Pawłowska przedstawia: właściwości geochemiczne odpadów przemysłowych, ich wpływ na środowisko, jak też możliwości składowania i magazynowania odpadów oraz wykorzystanie, unieszkodliwienie i ich odzysk. Kwestie problemu ochrony środowiska podjęte zostały również przez Agatę Mesjasz-Lech, która zidentyfikowała czynniki wpływające na liczbę pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich odzysk. Rozważania prowadzono w kontekście logistyki zwrotnej, z koncentracją na procesie odzysku, w tym recyklingu.

Natomiast Łukasz Gawor i Katarzyna Nowińska skoncentrowali swoją uwagę na sposobach zarządzania projektem odzysku węgla ze zwałowiska odpadów po górnictwie węgla kamiennego, z uwzględnieniem aspektów finansowych przedsięwzięcia. Określili kryteria wyboru zwałowiska dla potrzeb odzysku oraz omówili metody badań laboratoryjnych, technologie odzysku, jak też kwestie finansowania projektu.

Praca przedstawia również projekt modelu rozwoju organizacji jako konsekwencji wdrażania gamifikacji. Autorzy, Janusz Strużyna i Krzysztof Kania, podjęli próbę opracowania scenariusza dopasowania organizacji do procesów społecznych.

Praca zawiera również specyfikę zarządzania zasobami wiedzy w działalności innowacyjnej, koncentrując się na dwóch koncepcjach: ambidextery oraz zdolności

absorpcyjnej. Magdalena Pichlak przedstawiła tutaj rozważania, które zachęcają do szerszej dyskusji naukowej odnośnie do działalności innowacyjnej, podejmowanej przez współczesne organizacje.

Tematyka opracowania dotyczy również efektywności zarządzania zasobami niematerialnymi w przedsiębiorstwie inteligentnym. Autorzy, Małgorzata Kuraś, Sylwia Łęgowik-Świącik i Marcin Stępień, przedstawiają modele pomiaru zasobów niematerialnych oraz wyniki badań empirycznych dotyczących oceny efektywności zarządzania zasobami za pomocą intelektualnej wartości dodanej.

W procesie podejmowania decyzji strategicznych ważną rolę odgrywają różne czynniki, które wpływają na ocenę strategii. Paweł Cabała omówił w swoim artykule zagadnienie pomiaru spójności ocen w procesie podejmowania decyzji, które eliminuje pomyłki, oraz zagadnienie zgodności, które określa zasadność przyjętej skali ocen. Istotną rolę w zarządzaniu strategicznym osiąga benchmarking. Justyna Łukomska-Szarek prezentuje benchmarking, jako metodę zarządzania jednostkami samorządów lokalnych, wskazując na jego istotność w doskonaleniu organizacji na zasadzie uczenia się od najlepszych.

Tematyka pracy objęła również koncepcję organizacji uczącej się, gdzie kierunki doskonalenia działań w badanej organizacji przedstawiono za pomocą modelu pajęczyny. Magdalena Gorzelany-Dziadkowiec omówiła istotę i specyfikę organizacji uczących się oraz przedstawiła wyniki badań pomiaru rezultatu organizacyjnego uczenia się w cukierni „Magdalena”.

Poruszono także problematykę społecznej odpowiedzialności na różnych szczeblach, m.in. przedsiębiorstw, społeczności lokalnych czy władz szczebla lokalnego i centralnego. Monika Chład przedstawia wady i zalety społecznej odpowiedzialności, cechy sprzyjające ujawnianiu w przedsiębiorstwie postaw społecznie odpowiedzialnych.

Niekorzystne zmiany demograficzne, w wyniku których mamy do czynienia ze starzejącym się społeczeństwem, skłaniają do podejmowania zintegrowanych różnorodnych działań ukierunkowanych na zwiększenie wydajności pracy osób starszych, o czym informują wyniki analizy problemu przedstawione przez Bogusławę Ziółkowską. Natomiast Łukasz Pietrych omawia model rekrutacji, który dopasowuje obydwie strony rynku pracy, tak aby w największym stopniu zostały uwzględnione oczekiwania.

W pracy poruszono również zagadnienie modelowania niepewności informacyjnej. Krzysztof Skrzypczyk zbadał w tym zakresie przydatność modelu gier przeciwko naturze do modelowania niepewności predykcji stanu otoczenia sterowanego pojazdu z weryfikacją poprzez symulacje przeprowadzone w środowisku MATLAB. Tematyka niepewności informacyjnej została podjęta dodatkowo w kwestii zamówień publicznych. Dorota Gawrońska zaproponowała wielokryterialny model oceny ofert zamówień publicznych związanych ze środkami transportu w warunkach niepewności.

W pracy przedstawiono również metodę wspomaganie wyboru decyzji w procesie negocjacji, modelowanego przy pomocy optymalizacji wielokryterialnej. Andrzej Łodziński

omawia model procesu negocjacji pozwalający na tworzenie wariantów decyzyjnych i obserwowanie ich konsekwencji.

Szeroki wachlarz podjętych tematów wskazuje na złożoność problematyki doskonalenia działalności organizacji, nie wyczerpując przy tym zagadnienia oraz wskazując na potrzebę dalszej wymiany poglądów w tym zakresie.

Seweryn Spałek
Dorota Gawrońska